

Futur – il nov cudesch da la seria «Egls averts» è cumparì

(anr/fa) Tge ch'i capita da maun na sa nagin. A partir dad oz san ins però segir ch'ins po cumprar il nov cudesch «Futur» che l'Uniun Rumantsch Grischun ha edi en collavuraziun cun la Lia rumantscha. Il futur fascinescha a tuts – mintgin vuless savair tge che po capitär en il proxim temp. Ils umans han adina empruvà da predir il futur. Dad ina vart datti uscheditgs profets che fan tristas prognosas per l'avegnir da l'umanitat, pli d'ina giada hani pretais che la fin dal mund s'aproximeschia (l'ultima jada als 31 december 1999). Da l'autra vart èn ils sciensiads che s'occupan seriusamain cun quai che vegn pir, ils futurologos. Els analyseschan las tendenzas existentes e provan da predir ils midaments scientifics e socials. Il futur è er il tema dal nov tom da la collecziun «Egls averts».

Publicaziuns attractivas

«Futur» da Michael Tambini è ina traducziun or da l'englais en rumantsch grischun. Sco l'emprim

tom da quella seria, «Mammals» da Steve Parker, il qual è cumparì l'onn passà, è er quest cedesch in product da la chasa editura Dorling Kindersley da Londra, dal 1998. El cumpiglia 59 chapitels che tractan ils differents aspects che han da far cun il futur, per exemplil il svilup da las novas tecnologias che vegnan a midar nossa vita. Però er las novas enconuscientshas ch'ins ha da la medischina èn in tema. U la chasa, la citad dal futur, la quala sto sa midar cunquai ch'il numer da la populaziun mundiala crescha. Er quest tom è illustrà cun bleras bellas fotografias, maletgs e skizzas. «Quai è in cedesch ch'ins piglia gugent en maun», manegia Manfred Gross, il manader dal post d'infurmazion da la Lia rumantscha, e per promover la lingua rumantscha duvrain nus da questas publicaziuns attractivas che la glieud ha plaschair da leger.»

In «primeur» rumantsch

Il glossari che sa chatta a la fin dal nov cedesch è tenor sias in-

firmaziuns «insatge unic per il rumantsch, in primeur.» Quest glossari è nempe monoling, quai vul dir ch'ils terms rumantschs pli difficults vegnan declarads, descrits per rumantsch. «Suprasonic» per exemplil vegn explitgà cun «pli spert ch'il sun», «ozon» cun «furma da l'oxigen che sa chatta en l'atmosfera e protegia la terra dals radis ultravioletts dal solegl» e «eritrocits: ils corpuscotschens dal sang che transporstan l'oxigen ed il dioxid carbonic tras las avainas». «Enfin uss han ins adina duvrà er il tudestg per declarar», punctuescha Manfred Gross. Adressads èn ils cedeschs tenor el a tuts quels che s'interesan per il tema, els èn adattads però er bain per las scolas, «cun questi cedeschs pon far ils magisters lecziuns grondiusas».

Mo grazia a la tecnicà moderna

Che la traducziun moderna saja en sasez ina chausa fascinanta, declera Felix Giger, il chaure-dacteur dal Dicziunari Rumantsch Grischun: «La chasa editura a Londra ans trametta l'entir cedesch, cun tut las illustraziuns sin discs compacts. A nus resta alura mo da remplazzar il text englais cun la translaziun rumantscha.» Sco proxim pass vegn fotografa il text rumantsch, «e quellas fotografias tramettaini enavos en Engalterra». Stampà vegni alura a Singapur u er a Hong Kong. «Grazia a la tecnicà moderna èsi puissaivel da realisar questas traducziuns er or dal punct da vista economic.» Sco ch'el di èsi previs da translatar durant ils proxims onns anc 15 fin 20 toms da la collecziun «Egls averts». «Il cedesch dals amfibis è già en elavuraziun ed il proxim vegn ad esser quel dals utschels.» Ils cedeschs vegnan translatauds en rumantsch grischun perquai che la chasa editura pretenda in'ediziun minima da 2000 exemplars. «E co vend jau 2000 exemplars en surmiran per exemplil, u en valader...?» Futur, collecziun «Egls averts», text da Michael Tambini, translaziun tras la Lia rumantscha, Uniun Rumantsch Grischun, Cuira 2000. Da retrair per frs. 24.50 tar la Lia rumantscha, Via da la Plessur 47, 7000 Cuira u tar las librarias che vendan cedeschs rumantschs.

